

Folksam LO Västfonden

Folksam LO Västfonden

ISIN: SE0000540619

Placeringsinriktning

Folksam LO Västfonden placerar i aktier huvudsakligen i stora och medelstora svenska bolag. En del av fondförmögenheten (10-30 %) placeras i företag med stark förankring i Västra Götalands och Hallands län (Västsverige). Fonden får använda sig av derivatinstrument i strävan att öka fondens avkastning. Fonden är främst avsedd för sparande i avtalspensioner och premiepension. Fonden avstår från placeringar i tobaksproducerande bolag samt följer vissa placeringskriterier för miljö, mänskliga rättigheter och korruption. Fonden lämnar normalt ingen utdelning, utan vinster återinvesteras i fonden.

Fondens utveckling

Under 2016 steg fonden med 9,2 %. Jämförelseindex steg med 9,2 % under samma period. Börsåret 2016 inleddes med en kraftig nedgång som därefter följdes av en gradvis återhämtning med ett skifte till att mer konjunkturkänsliga (cykliska) sektorer ledde återhämtningen. De cykliska bolagens återhämtning accelererade mot slutet av året då de långa räntorna steg i USA i spåren av marknadens förväntningar på en mer expansiv finanspolitik under Donald Trumps presidentskap. Fonden inledde året med ett fokus på konjunkturoberoende (defensiva) aktier, varför mycket under året handlade om att ställa om portföljen till mer cykliska bolag men också om att lyckas sälja ut en del mer defensiva innehav trots låg omsättning i dessa bolags aktier. De bästa bidragen till fondens avkastning i absoluta tal kom från innehaven i Atlas Copco, Volvo och Swedbank. Några innehav steg med mer än 50 % under året. Till dessa hörde Camurus, Alimak, COOR, Boliden, Kappahl, D Carnegie och Lundin Mining. De sämsta bidragen till fondens avkastning i absoluta tal kom från innehaven i Ericsson, Hennes & Mauritz och Betsson. Tre av fondens innehav, Ericsson, Betsson och Immunicum, föll med mer än 30 %. Under året nyinvesterade fonden i 8 bolag och sålde ut samtliga aktier i 6 bolag. Därutöver gjordes större köp i t.ex. Volvo, Swedbank och Boliden samt större försäljningar i t.ex. Nordea, Ericsson och Autoliv.

Marknadens utveckling

2016 blev det femte året i rad med uppgång på Stockholmsbörsen som därmed stigit sju av de senaste tio åren. Bäst utvecklades bolag i de konjunkturkänsliga sektorerna Energi, Råvaror och Industri. De sämsta återfanns i mindre konjunkturberoende sektorer som IT, Hälsovård och Teleoperatörer. Råvaruprisernas uppgång gynnade bolag som SSAB, Boliden, Lundin Petroleum och Sandvik. Förlorare blev fjolårsvinnaren Fingerprint Cards samt Betsson, Getinge och Ericsson. Efter 2015 års småbolagsdominans utvecklades de mindre bolagen 2016 endast marginellt bättre än de stora. På Stockholmsbörsen noterades under perioden cirka 50 bolag, huvudsakligen små, samtidigt som ett 100-tal nyemissioner genomfördes, varav SSAB var den största. Totalt togs drygt 36 miljarder kronor in, medan svenska bolag under våren sammantaget delade ut drygt 200 miljarder kronor till sina aktieägare.

Övrigt

Under perioden använde fonden derivat i liten utsträckning. 2016-04-01 lämnade Johan Ljungquist fondens förvaltning.

Förvaltare: Ian Raftell

Fondbolag: Swedbank Robur Fonder AB

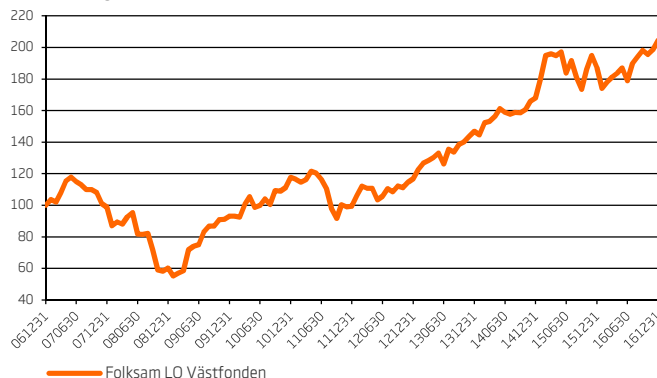
Fondtyp: Aktiefonder

Startdatum: 1999-03-18

Jämförelseindex: OMX Stockholm Benchmark Cap Gross

Kursutveckling

Fondens 5 största innehav	Exponering, tkr	% av fond
Swedbank A	301 314	5,9
Volvo B	282 607	5,5
Hennes & Mauritz B	280 502	5,5
Nordea	269 105	5,2
SEB A	227 342	4,4

Risk- och avkastningsmått	161231
Standardavvikelse fond, %	15,0
Standardavvikelse jmf-index, %	14,8
Active share, %	28,9
Tracking error, %	1,9
Genomsnittlig årsavkastning 2 år, %	10,3
Genomsnittlig årsavkastning 5 år, %	15,5

Extern jämförelse	161231
Morningstar fondkategori	Mstar Sverige, Sverige rena, Sverige
Morningstar fondbetyg	4 av 5

Kostnader	161231
Förvaltningsavgift i % av genomsnittlig fondförmögenhet*	0,40
Analyskostnader, tkr*	1 517
Transaktionskostnader, tkr*	1 228
Transaktionskostnader i % av omsatta värdepapper*	0,07
Årlig avgift, %	0,44
Förvaltningskostnad i kr. Sparbelopp 10 000 kr*	40
Förvaltningskostnad i kr. Sparbelopp 100/mån*	2,73

Omsättning	161231
Omsättningshastighet vid derivathandel, ggr/år	0,1

Derivatinstrument	161231
Högsta derivatbruttoexponering, %	1,7
Lägsta derivatbruttoexponering, %	0,1
Genomsnittlig derivatbruttoexponering, %	0,8

Köp och försäljning av finansiella instrument	161231
Omsättning genom närstående värdepappersinstitut, %	2,3
Omsättning genom fonder förvaltade av Swedbank Robur Fonder AB, %	4,9

Avrundningsdifferenser kan förekomma.

Se förklaringar i ordlistan på swedbankrobur.se.

* Baseras löpande 12 månader bakåt.

Basfakta	161231	151231	141231	131231	121231	111231	101231	091231	081231	071231
Fondförmögenhet, tkr	5 131 021	4 359 196	3 749 170	2 985 569	2 175 912	1 610 704	1 652 515	1 154 662	605 978	842 260
Andelsvärde, kr	318,71	291,84	261,89	228,86	182,06	161,17	196,55	158,89	107,21	185,54
Antal utestående andelar, tusental	16 099	14 937	14 316	13 045	11 951	9 994	8 408	7 267	5 652	4 539
Utdelning, kr per andel	-	-	-	-	6,94	5,11	3,88	6,83	8,31	6,65
Fondavkastning slutkurs (inkl utd), %	9,2	11,4	14,4	25,7	17,4	-15,4	26,3	54,6	-39,1	-1,2
Jmf-index (inkl utd), %	9,2	6,3	15,1	25,6	16,8	-13,2	25,7	52,5	-39,0	-1,7

Innehav per 2016-12-31

Finansiella instrument	Marknads- värde, tkr	% av fond	Exponering, tkr	% av fond
Finans				
Bure (SE)	44 419	0,9	44 419	0,9
Collector (SE)	83 707	1,6	83 707	1,6
Hoist Finance (SE)	32 324	0,6	32 324	0,6
Industrivärden A (SE)	33 485	0,7	33 485	0,7
Industrivärden C (SE)	47 153	0,9	47 153	0,9
Investor A (SE)	19 562	0,4	19 562	0,4
Investor B (SE)	69 149	1,3	69 149	1,3
Kinnevik B (SE)	62 903	1,2	62 903	1,2
Nordax Bank (SE)	34 668	0,7	34 668	0,7
Nordea (SE)	269 105	5,2	269 105	5,2
SEB A (SE)	227 342	4,4	227 342	4,4
Svenska Handelsbanken A (SE)	137 526	2,7	137 526	2,7
Swedbank A (SE)	301 314	5,9	301 314	5,9
	1 362 657	26,6	1 362 657	26,6
Hälsövärd				
AstraZeneca SDB (GB)	77 211	1,5	77 211	1,5
Attendo (SE)	68 178	1,3	68 178	1,3
Camurus (SE)	23 909	0,5	23 909	0,5
Elekta B (SE)	54 671	1,1	54 671	1,1
Immunicum (SE)*	19 297	0,4	19 297	0,4
Lifco (SE)	15 834	0,3	15 834	0,3
Recipharm (SE)	9 231	0,2	9 231	0,2
Swedish Orphan Biovitrum (SE)	46 001	0,9	46 001	0,9
	314 332	6,1	314 332	6,1
Industri				
ABB (CH)	104 783	2,0	104 783	2,0
Alfa Laval (SE)	61 146	1,2	61 146	1,2
Alimak Group (SE)	22 205	0,4	22 205	0,4
Assa Abloy B (SE)	188 710	3,7	188 710	3,7
Atlas Copco A (SE)	51 218	1,0	51 218	1,0
Atlas Copco B (SE)	196 025	3,8	196 025	3,8
Bravida Holding (SE)	69 063	1,3	69 063	1,3
Coor Service Management (SE)	27 569	0,5	27 569	0,5
Gunnbeo (SE)	16 652	0,3	16 652	0,3
Hexatronic Group (SE)	37 000	0,7	37 000	0,7
NCC B (SE)	25 388	0,5	25 388	0,5
Nolato B (SE)	10 178	0,2	10 178	0,2
Nordic Waterproofing Holding (SE)	20 847	0,4	20 847	0,4
SAAB B (SE)	45 289	0,9	45 289	0,9
Sandvik (SE)	135 398	2,6	135 398	2,6
Securitas B (SE)	48 203	0,9	48 203	0,9
Skanska B (SE)	109 573	2,1	109 573	2,1
SKF B (SE)	69 518	1,4	69 518	1,4
Volvo B (SE)	282 607	5,5	282 607	5,5
	1 521 373	29,7	1 521 373	29,7
Informationsteknologi				
Ericsson B (SE)	141 216	2,8	141 216	2,8
Hexagon B (SE)	155 188	3,0	155 188	3,0
NetEnt (SE)	22 939	0,4	22 939	0,4
	319 343	6,2	319 343	6,2
Konsumtion, dagligvaror				
AAK (SE)	14 311	0,3	14 311	0,3
Oriflame Holding (CH)	20 688	0,4	20 688	0,4
SCA B (SE)	147 303	2,9	147 303	2,9
	182 302	3,6	182 302	3,6
Konsumtion, sällanköpsvaror				
Autoliv SDB (SE)	78 848	1,5	78 848	1,5
Betsson (SE)	28 119	0,5	28 119	0,5
Bonava (SE)	24 785	0,5	24 785	0,5
Bygghem (SE)	24 941	0,5	24 941	0,5
Dometic Group (SE)	91 262	1,8	91 262	1,8
Electrolux B (SE)	82 056	1,6	82 056	1,6
Evolution Gaming Group (SE)*	43 885	0,9	43 885	0,9
Hennes & Mauritz B (SE)	280 502	5,5	280 502	5,5
Husqvarna B (SE)	25 425	0,5	25 425	0,5
JM (SE)	69 247	1,3	69 247	1,3
KappAhl (SE)	19 481	0,4	19 481	0,4
Nobia (SE)	37 409	0,7	37 409	0,7
Pandox (SE)	48 515	0,9	48 515	0,9
	854 476	16,7	854 476	16,7
Olja & gas				
Concordia Maritime B (SE)	3 731	0,1	3 731	0,1
Enquest (GB)	12 485	0,2	12 485	0,2
	16 216	0,3	16 216	0,3
Real Estate Development				
Castellum (SE)	55 137	1,1	55 137	1,1
D. Carnegie & Co (SE)	22 585	0,4	22 585	0,4
Fastighets Balder B (SE)	106 493	2,1	106 493	2,1
Hemfosa Fastigheter (SE)	17 154	0,3	17 154	0,3
Platzet Fastigheter Holding (SE)	31 942	0,6	31 942	0,6
Wallenstam B (SE)	16 023	0,3	16 023	0,3
	249 334	4,9	249 334	4,9
Råvaror				
Billerdokorsnäs (SE)	55 584	1,1	55 584	1,1
Boliden (SE)	97 446	1,9	97 446	1,9
Lundin Mining SDB (CA)	8 906	0,2	8 906	0,2
Stora Enso R SDB (FI)	64 461	1,3	64 461	1,3
	226 397	4,4	226 397	4,4
Telekommunikationservice				
Millicom International Cellular SDB (LU)	19 460	0,4	19 460	0,4
	19 460	0,4	19 460	0,4
Övriga Derivatinstrument				
Put Option 38 TeliaSonera 170217 (SE) ¹	-740	0,0	0	0,0
Put Option AstraZeneca 525 2017-01-20 (GB) ¹	-710	0,0	0	0,0
Put Option Hennes & Mauritz 260 2017-01-20 (SE) ¹	-643	0,0	0	0,0
	-2 093	0,0	0	0,0
Övrigt				
Ahlsell	28 922	0,6	28 922	0,6
	28 922	0,6	28 922	0,6

Finansiella instrument	Marknads- värde, tkr	% av fond	Exponering, tkr	% av fond
Summa finansiella instrument med positivt marknadsvärde				
	5 094 813	99,3		
Summa finansiella instrument med negativt marknadsvärde				
	-2 093	0,0		
Summa finansiella instrument				
	5 092 720	99,3		
Netto övriga tillgångar och skulder	38 301	0,7		
Fondförmögenhet	5 131 021	100,0		
Innehav och positioner i finansiella instrument				
				% av fond
Överlåtbara värdepapper som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES				98,1
* Övriga finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES.				0,0
* Överlåtbara värdepapper som är föremål för regelbunden handel vid någon annan marknad som är reglerad och öppen för allmänheten.				-
* Övriga finansiella instrument som är föremål för regelbunden handel vid någon annan marknad som är reglerad och öppen för allmänheten.				-
* Överlåtbara värdepapper som inom ett år från emissionen avses bli upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES.				-
* Överlåtbara värdepapper som inom ett år från emissionen avses bli föremål för regelbunden handel vid någon annan marknad som är reglerad och öppen för allmänheten.				-
* Övriga finansiella instrument.				1,2

Balansräkning

Tillgångar, tkr	161231	151231
Överlåtbara värdepapper	5 094 813	4 320 560
Summa finansiella instrument med positivt marknadsvärde	5 094 813	4 320 560
Bankmedel och övriga likvida medel	38 719	43 178
Summa tillgångar	5 133 532	4 363 737
Skulder, tkr		
Övriga derivatinstrument med negativt marknadsvärde	2 093	4 105
Summa finansiella instrument med negativt marknadsvärde	2 093	4 105
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	418	436
Summa skulder	2 511	4 542
Fondförmögenhet	5 131 021	4 359 196

Poster inom linjen, tkr	161231	151231
Ställda säkerheter för övriga derivatinstrument	14 099	23 886

Resultaträkning

Intäkter och värdeförändring, tkr	161231	151231
Värdeförändring på överlåtbara värdepapper	320 543	316 240
Värdeförändring på övriga derivatinstrument	3 807	-1 261
Ränteläntäkter	0	85
Utdelningar	142 433	129 937
Valutakursvinster och -förluster netto	-1	-16
Övriga finansiella intäkter	80	0
Övriga intäkter	0	0
Summa intäkter och värdeförändring	466 863	444 985
Kostnader, tkr		
Förvaltningskostnader	18 558	17 388
Räntekostnader	226	95
Övriga finansiella kostnader	0	1
Övriga kostnader	2 864	2 245
Summa kostnader	21 649	19 728
Årets resultat	445 215	425 257

Förändring av fondförmögenhet, tkr	161231
Fondförmögenhet vid årets början	4 359 196
Andelsutgivning	1 191 467
Andelslösens	-864 856
Årets resultat enligt resultaträkning	445 215
Fondförmögenhet vid årets slut	5 131 021

Förklaring till jämförelseindex

Fondens jämförelseindex utgör en relevant referens i förhållande till fondens placeringsinriktning, tillgångsslag, marknader och i de fall det är relevant branscher. Jämförelseindexens avkastning inkluderar utdelningar med hänsyn till skatteeffekten (nettoutdelning).

Riskenbdomningsmetod

Fondbolaget mäter dagligen den sammanlagda exponeringen för fonden genom åtagandemetoden. Åtagandemetoden beräknar de av fondens exponeringar som uppkommer genom användning av derivat. Vid beräkningen konverteras derivat till exponeringar motsvarande de underliggande tillgångarna i derivaten. För optioner, m.fl. görs även en deltaberäkning. Vid beräkningen av de sammanlagda exponeringarna tar fondbolaget hänsyn till nettning och hedgning.

Fondens risker

Aktiefonder ger normalt störst möjlighet till hög värdetillväxt på lång sikt. Men en placering i en aktiefond innebär också en högre risk, eftersom kurserna kan svänga kraftigt på aktiemarknaden. Materiella risker i fonden som inte fullt ut avspeglas i riskindikatorn är:

- Koncentrationsrisk. Fonden placerar huvudsakligen i ett land (Sverige) vilket ökar koncentrationsrisken.

Källskatt

Sedan en lagändring avseende beskattning av svenska fonder den 1 januari 2012 har det rätt viss osäkerhet om vilken skatt som ska betalas på utdelningar från utländska aktier. Högsta förvaltningsdomstolen biföll den 15 april 2016 Swedbank Robur Fonders AB:s yrkande om att Skatteverket ska utfärda hemvistintyg, vilket innebär att fonderna har rätt till en lägre skattesats på utdelningar från utländska aktier. Fonderna har redovisat och erlagt skatt i enlighet härmed. Skatteverket har dock i ett ställningstagande sommaren 2016 uppgett att det trots domen inte kan utfärda hemvistintyg i de fall det av förarbetsuttalanden framgår att ett visst skatteavtal inte ska tillämpas på personer/företag som endast är formellt skattskyldiga. Följden av detta är att Skatteverket inte utfärdar hemvistintyg för vissa länder. Swedbank Robur Fonder AB:s uppfattning är att fonderna är berättigade till att få den lägre skattesatsen. För att nå slutlig klarhet i frågan har Swedbank Robur Fonder AB beslutat sig för att överklaga Skatteverkets beslut. Detta kommer att ske i början av 2017. Frågan är särskilt betydande avseende utdelning från amerikanska aktier eftersom vissa fonder har stora innehav av dessa aktier och frågan rör om utdelningen på aktierna skall beskattas med 30 eller 15 procent.

Ersättningspolicy

Swedbank Robur Fonders (hädanefter kallat Bolaget) styrelse har antagit en ersättningspolicy som är förenlig med och främjar en sund och effektiv riskhantering och motverkar ett risktagande som är oförenligt med de av Bolaget förvaltade fondernas riskprofiler. Den säkrar även att de anställda inte tar ett överdrivet risktagande, stimulerar anställda att vid varje given tidpunkt leverera hållbara prestationer, liksom en sund och effektiv riskhantering för andelsägarna, Bolaget samt de fonder som förvaltas av Bolaget.

Utöver fast månadslön i form av kontanter består ersättningsprogrammet av två rörliga delar. Den fasta delen av ersättningen står för en tillräckligt stor del av den totala ersättningen så att det är möjligt att fastställa all rörlig ersättning till noll. Den rörliga ersättningen maximeras till 12 månadslöner.

De rörliga ersättningsprogrammen "Eken" och Individuellt Prestations- och aktiebaserat ersättningsprogram ("IP") är koncernövergripande. "Eken" är ett generellt prestations- och aktiebaserat ersättningsprogram och omfattar i princip samtliga anställda inom Swedbank koncernen, dock alla anställda inom Bolaget, och består av uppskjuten ersättning i form av aktier i Swedbank AB (publ), "IP" omfattar ca 60 anställda i Bolaget. "IP" består av dels kontanter (till 60 % eller 40 %) och dels uppskjuten (3 år) ersättning i form av aktier i Swedbank AB (40 % eller 60 %). I utformningen av anställdas mål tas hänsyn till de av Bolaget förvaltade fondernas riskprofil och jämförelseindex samt placeringshorisont. Målen är mätbara, tydliga och transparenta. I målen ingår även hur medarbetaren lever bolagets värderingar (öppen, enkel och ömtänksam).

Ersättningsprogrammet är utformat för att i största möjliga mån undvika att intressekonflikter uppstår. Varje portföljförvaltare följs upp och bedöms utifrån samtliga sina förvaltningsuppdrag. Det rörliga ersättningssystemet följs upp och övervakas kontinuerligt. Den rörliga ersättningen syftar till att stimulera sunda beteenden och önskade resultat, och till att skapa en sund balans mellan belöningar och riskeponering i fonden.

Den rörliga ersättningen baseras på den anställdes prestation, vilken utvärderas efter de prestationskriterier som fastställs i början av varje kalenderår, bland annat respektive fonds riskmandat. Utvärderingen vilar på en kombination av kvantitativa och kvalitativa resultat. Förvaltningsresultatet beaktas i utvärderingen på 1 till 3 år.

Information om ersättning enligt Finansinspektionens föreskrifter om ersättningspolicy (FFFS 2016:26) är publicerad på Swedbanks webbplats.

Ersättningsbelopp

Det sammanlagda ersättningsbeloppet är 201.460.296 kronor, varav 38.581.747 kr avser rörlig ersättning. Ersättningen täcker samtliga 221 anställda för samtliga fonder.

Sammanlagt ersättningsbelopp till bolagets verkställande ledning, anställda som väsentligt påverkar fondens riskprofil samt ansvariga för kontrollfunktion, ca 60 personer, uppgick under året till 122.247.652 kronor, exklusive pensionskostnader.

Redovisningsprinciper

Denna årsberättelse har upprättats enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder, Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2013:9 och beaktar de riktlinjer för redovisning av nyckeltal avseende värdepappersfonder och specialfonder som utfärdats av Fondbolagens förening. I övrigt tillämpas bokföringslagens bestämmelser i tillämpliga delar. Förvaltningsavgiften som betalas till fondbolaget täcker kostnader för förvaringsinstitut, tillsynsmyndighet och revision.

Värderingsprinciper

Noterat

Aktierelaterade finansiella instrument värderas till senaste betalkurs på balansdagen eller, om sådan inte finns, till balansdagens mittkurs (genomsnitt av köp/sälj kurs) om sådan inte finns används balansdagens köpkurs sedan säljkurs. Om sådant värde saknas värderas innehaven till föregående bankdags betalkurs. Likvida räntebärande finansiella instrument värderas till balansdagens mittkurs (genomsnitt av köp/säljkurs), stängning, köpkurs. Om sådant värde inte skulle finnas används föregående bankdags mittkurs.

Onoterat

För onoterade överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument fastställs ett marknadsvärde enligt följande:

- marknadspris från en aktiv marknad,
- om sådant marknadspris inte kan erhållas ska gällande marknadsvärde fastställas genom någon av metoderna nedan:
- på grundval av nyligen genomförda transaktioner mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och har ett intresse av att transaktionen genomförs, om sådana finns tillgängliga. eller
- användande av marknadspris från en aktiv marknad för ett annat finansiellt instrument som i allt väsentligt är likadant,
- om marknadspris inte kan fastställas enligt något av alternativen ovan, eller blir uppenbart missvisande, ska gällande marknadsvärde fastställas genom användande av en värderingsmetod som är etablerad på marknaden, t.ex. kassaflödesanalys.

OTC-derivat

För OTC-derivat, fastställs ett marknadsvärde enligt följande:

- marknadspris från en aktiv marknad,
- om sådant marknadspris inte kan erhållas ska marknadsvärdet fastställas genom någon av metoderna nedan:
- på grundval av de ingående tillgångarna/beståndsdelarnas marknadsvärde
- på grundval av nyligen genomförda transaktioner mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och har ett intresse av att transaktionen genomförs, om sådana finns tillgängliga. eller
- användande av marknadspris från en aktiv marknad för ett annat finansiellt instrument som i allt väsentligt är likadant
- om marknadspris inte kan fastställas enligt något av alternativen ovan, eller blir uppenbart missvisande, ska gällande marknadsvärde fastställas genom användande av en värderingsmetod som är etablerad på marknaden, t.ex. optionsvärderingsmodeller såsom Black & Scholes.

Revisionsberättelse

Till andelsägarna i Folksam LO Västfonden.

Rapport om årsberättelse

Uttalanden

Vi har i egenskap av revisorer i Swedbank Robur Fonder AB, organisationsnummer 556198-0128, utfört en revision av årsberättelsen för Folksam LO Västfonden för år 2016.

Enligt vår uppfattning har årsberättelsen upprättats i enlighet med lagen om värdepappersfonder samt Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersfonder och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Folksam LO Västfonden:s finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om värdepappersfonder samt Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersfonder.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till fondbolaget enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Fondbolagets ansvar

Det är fondbolaget som har ansvaret för att årsberättelsen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om värdepappersfonder samt Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersfonder. Fondbolaget ansvarar även för den interna kontroll som det bedömer är nödvändig för att upprätta en årsberättelse som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsberättelsen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsberättelsen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsberättelsen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av fondbolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i fondbolagets uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsberättelsen, däribland upplysningarna, och om årsberättelsen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera fondbolaget om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om eventuella betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland om vi identifierat betydande brister i den interna kontrollen.

Stockholm den 2 mars 2017

Deloitte AB
Henrik Nilsson, Auktoriserad revisor